Ministerstvo financí

Územní rozpočty – hospodaření a výhled

září 2026

Miroslav MATEJ

Obce (bez Prahy) a kraje prvně po 5 letech plně využily investiční potenciál. Praha nadále investičně tápe

- během 13 let obce a kraje **nevyužily téměř 300 mld. Kč**; z toho Praha **174 mld. Kč**
- **obce (bez Prahy)** prvně od roku 2018 využily svůj investiční potenciál

Nevyužitý investiční potenciál (meziročně)

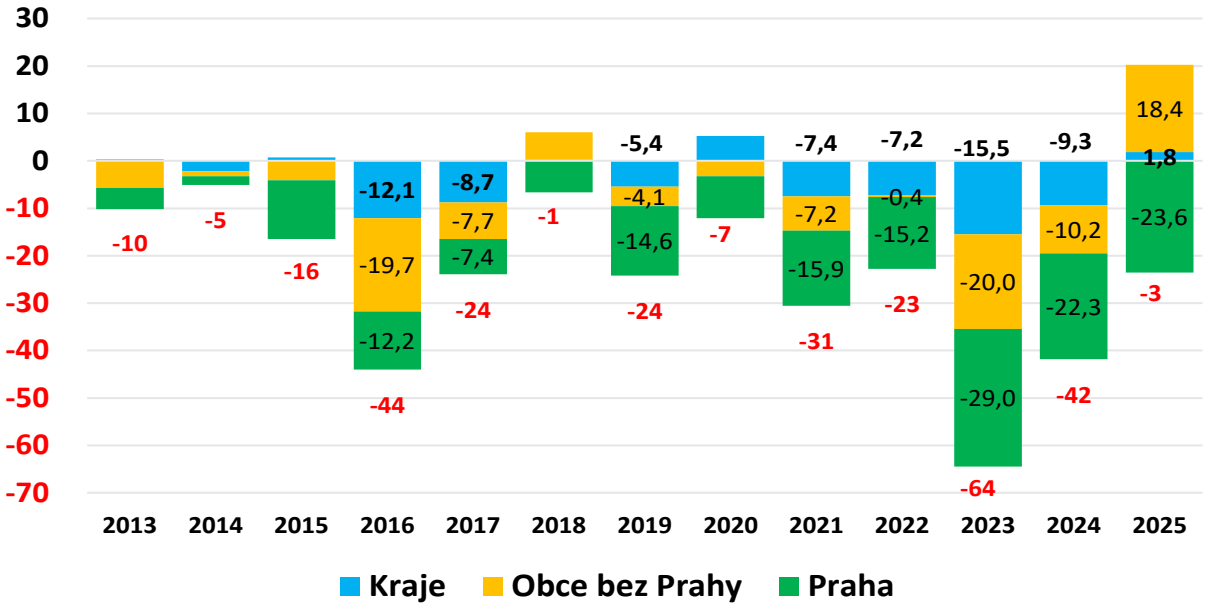

Nevyužitý investiční potenciál (kumulativně)

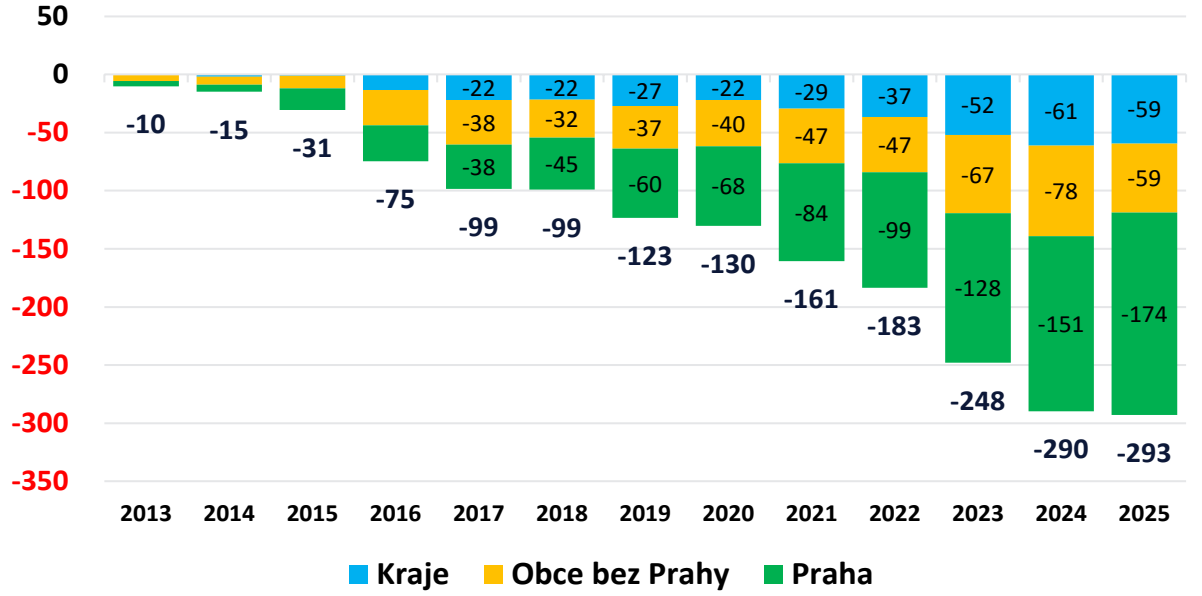

Zdroj: *IISSP, výpočty MF*

investiční potenciál = investice bez dotací – provozní saldo

Obce a kraje mají obrovskou finanční sílu – problém není nedostatek peněz, ale jejich aktivní využití

- **zůstatky** se během 13 let víc než **zčtyřnásobily**
- **169 mld. Kč** (44 % úspor obcí bez PO) drží Praha

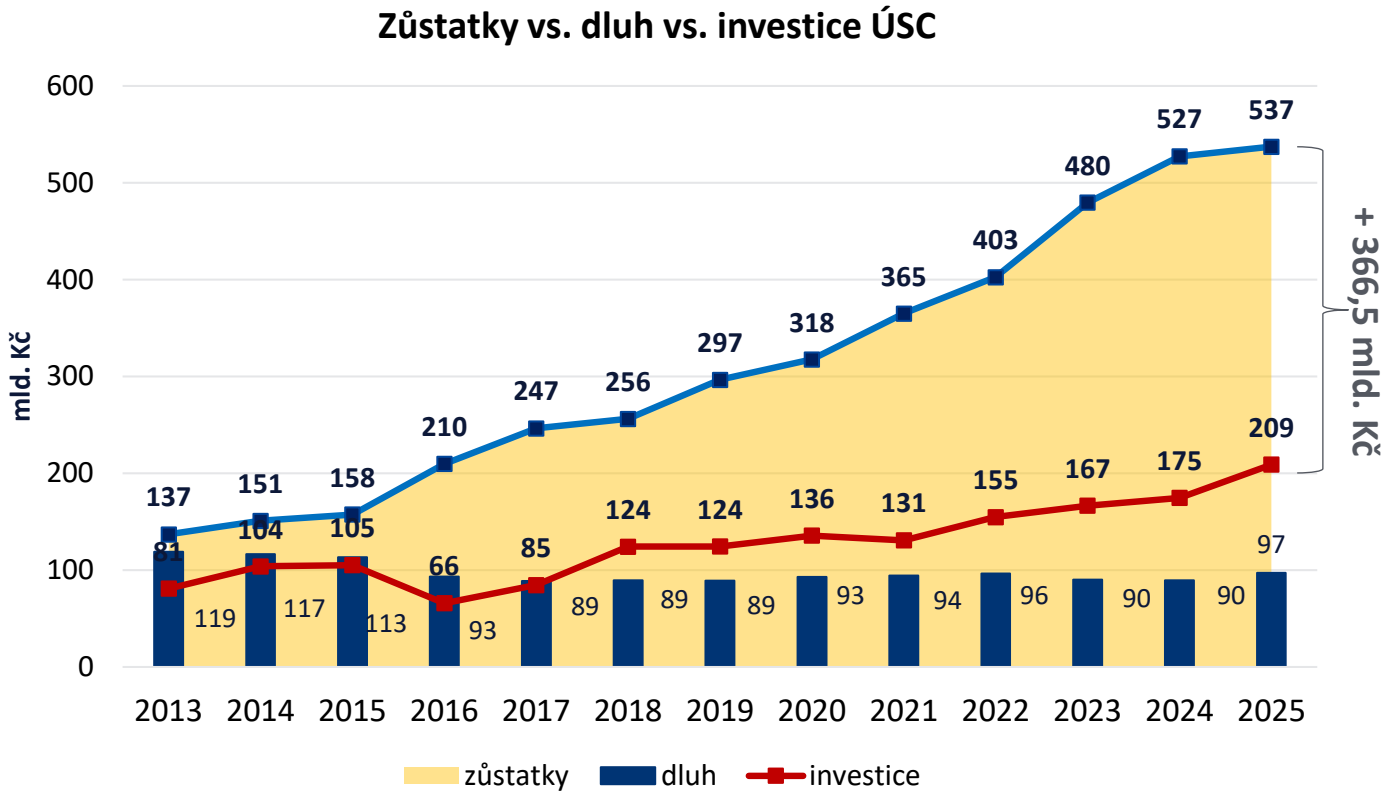

Zdroj: *MF, IISSP*

- **investice rostly** pouze **2,5 krát**

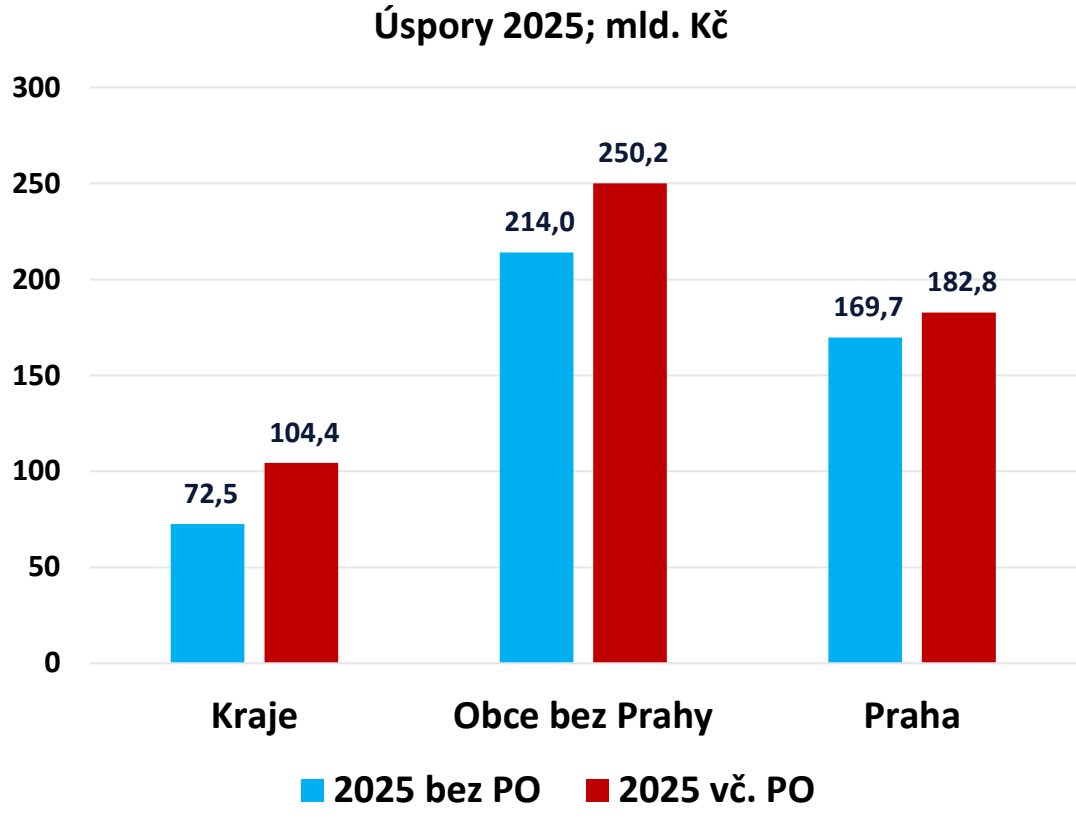

Zdroj: *MF, IISSP*

Růst běžných i kapitálových výdajů obcí je kryt silným růstem daňových příjmů

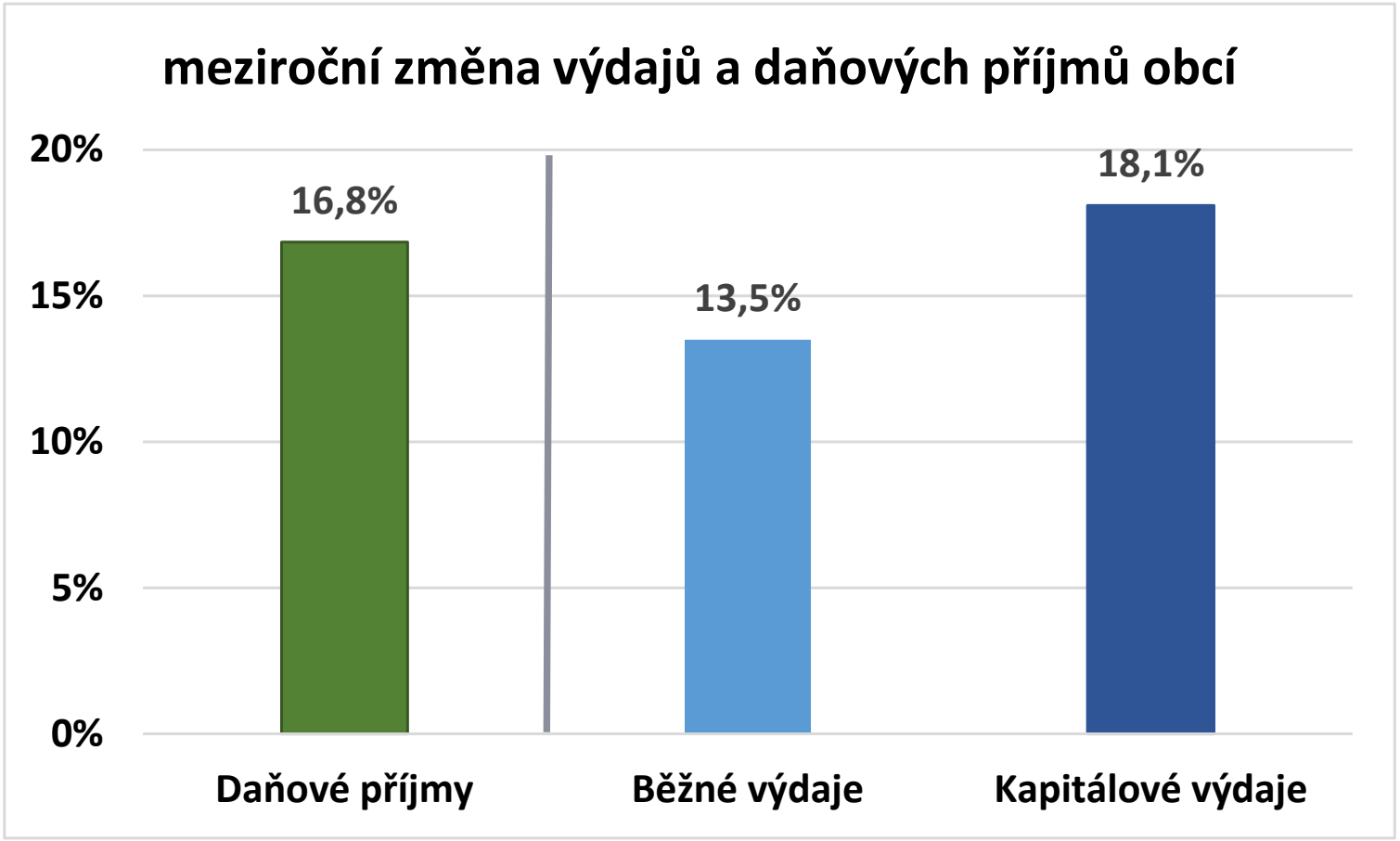

Zdroj: *MF, IISSP*

- obce měly **vysoký růst běžných výdajů** (+13,5 %; zejména vlivem financování nepedagogických pracovníků) **i investic** (+18,1 %; volební rok)
- **růst daňových příjmů převyšuje růst běžných výdajů**, což omezuje riziko zhoršení finanční situace obcí

V pololetí vzrostly investice obcí a krajů o 15 mld. Kč (+ 20 %)

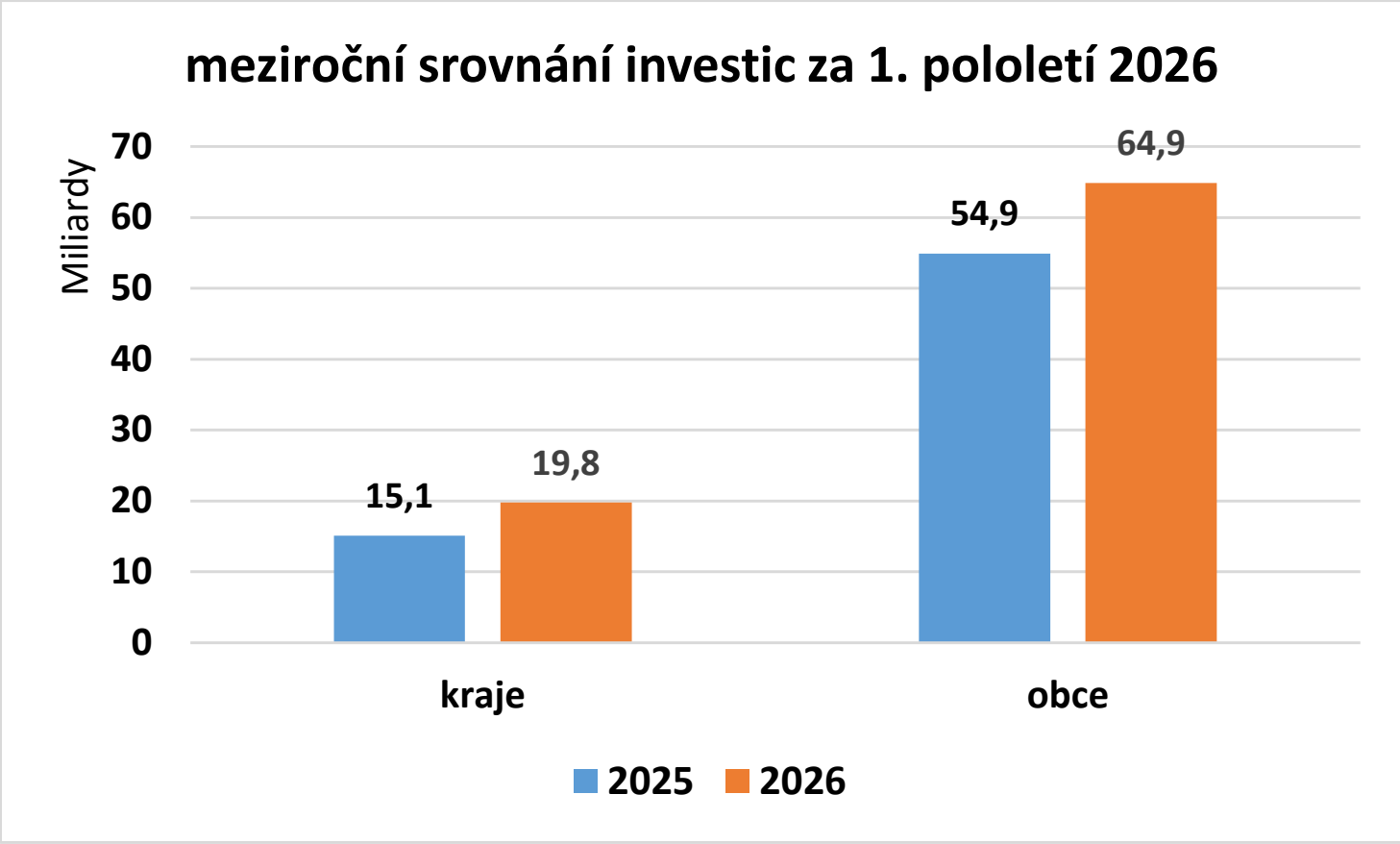

Zdroj: *MF, IISSP*

- **kraje (+ 30 %):**
  - doprava (5 mld.)
  - vzdělávání (3,5 mld.)
  - zdravotnictví (3,5 mld.)
  - sociální služby (2 mld.)
- **obce (+ 18 %):**
  - silnice (10,3 mld.)
  - vzdělávání (8,5 mld.)
  - sport (6,3 mld.)
  - bydlení (6,1 mld.)
  - komunální služby (6,0 mld.)
  - ČOV (5,0 mld.)

Přetrvává rozpočtová iluze – plánované schodky se nekonají a blokují investice

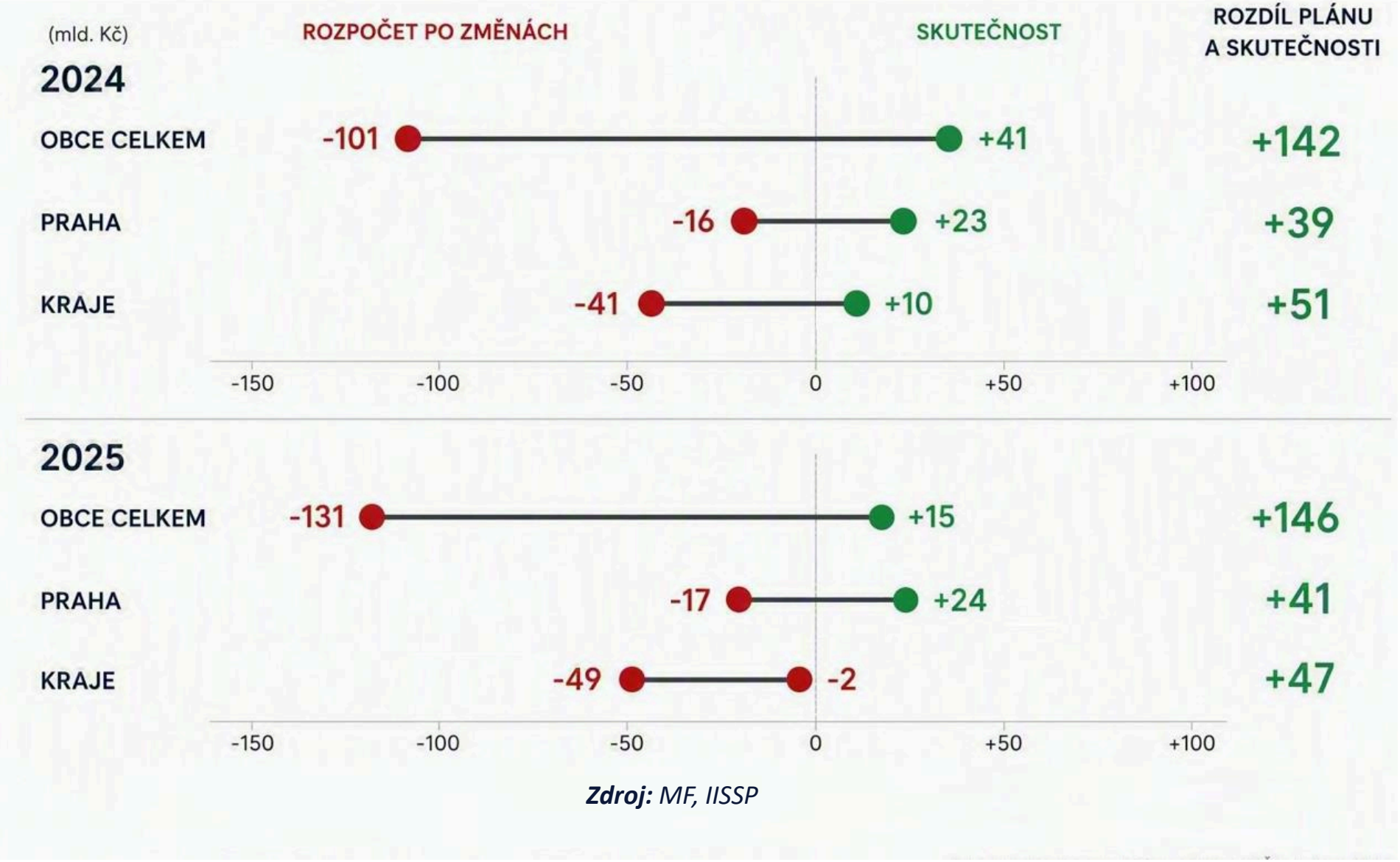

Zdroj: *MF, IISSP*

Co stojí za rozdílem mezi plánem a skutečností

PŘÍČINA

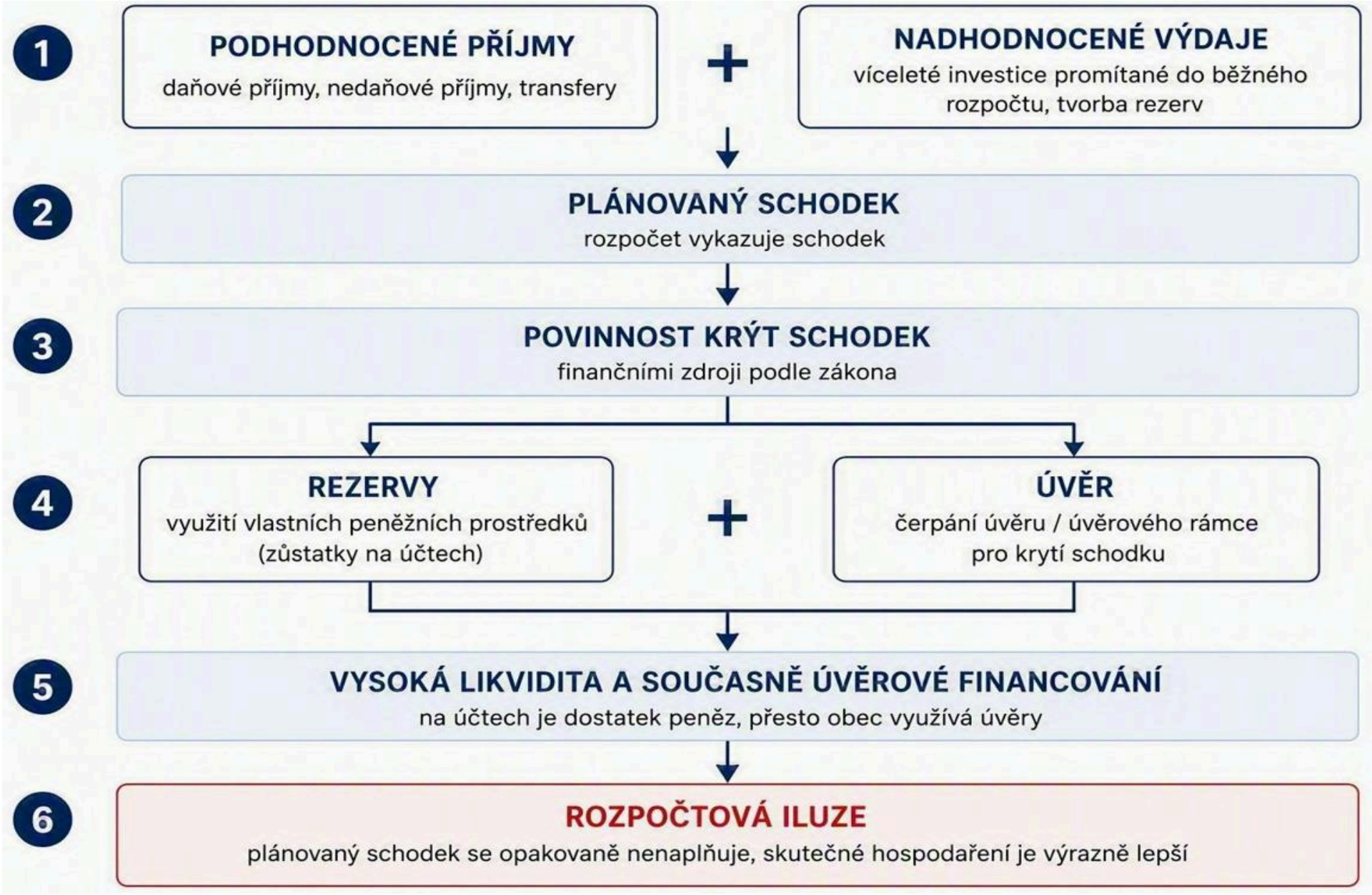

DŮSLEDEK

Financování investice: úvěr není problém – šetří obcím budoucí peníze

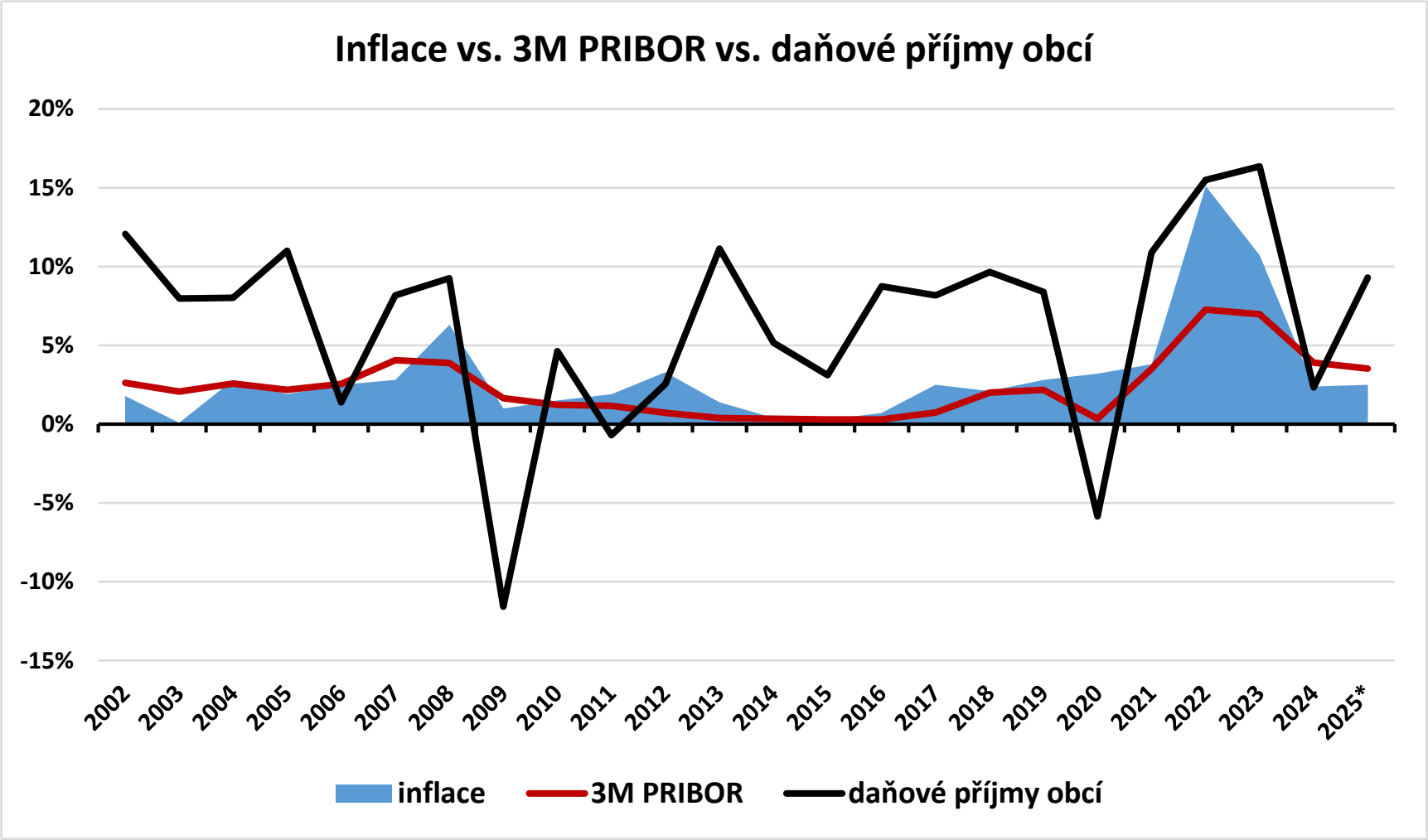

Zdroj: *ČNB, vlastní výpočty*

- obce si půjčují většinou za 3M PRIBOR + přirážka
- 3M PRIBOR je **téměř vždy pod úrovní inflace**
- **daňové příjmy** obcí jsou většinou **nad úrovní inflace**

10leté průměry sazeb PRIBOR dokazují výhodnost plovoucích sazeb

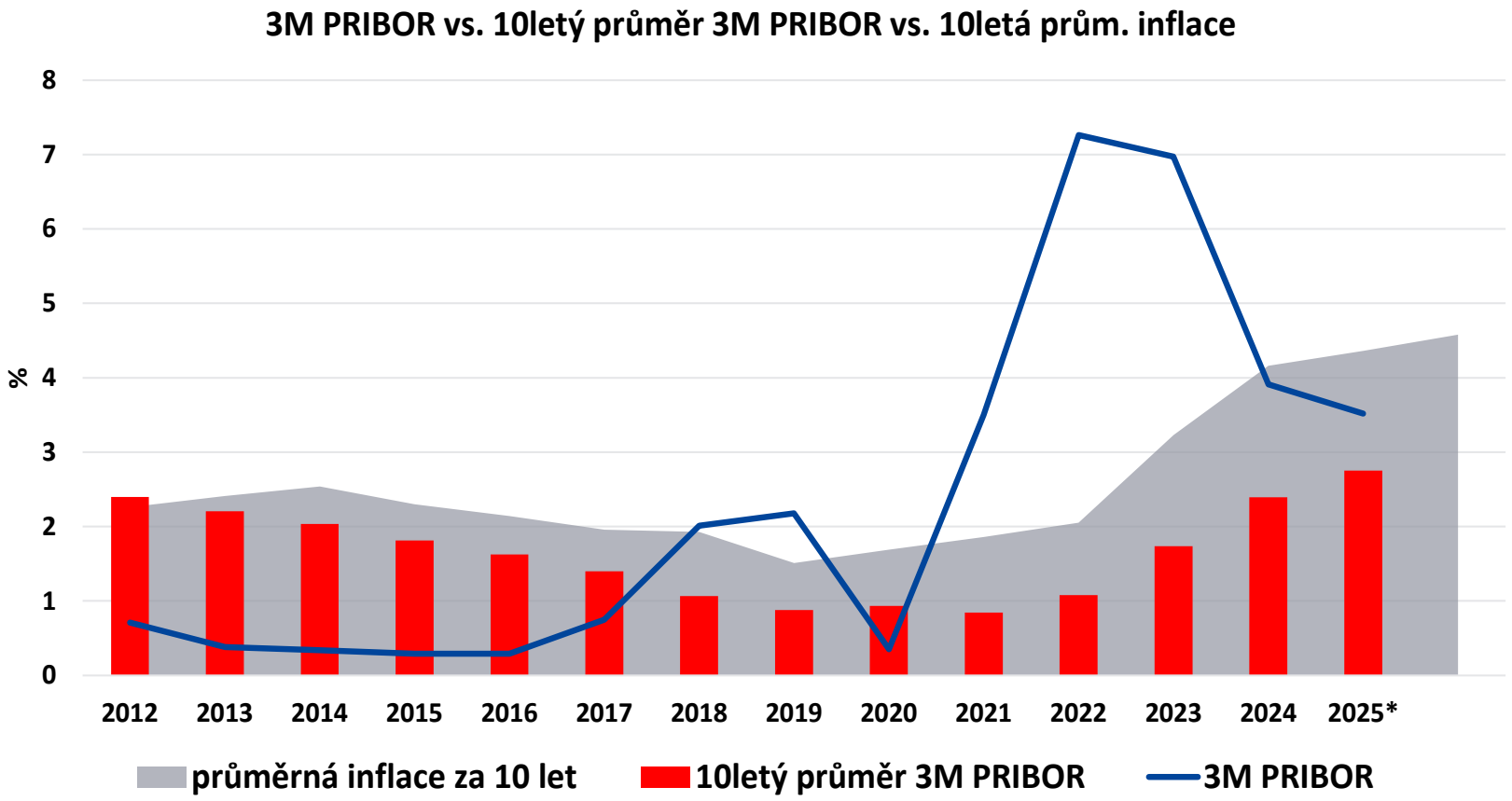

Zdroj: *ČNB, ČSÚ, vlastní výpočty*

- dočasný nárůst sazby úrokových sazeb by neměl obce odrazovat v realizaci investice
- **plovoucí sazby** jsou dlouhodobě **výhodnější**

Ekonomický výhled

Makroekonomické prostředí pro daňové příjmy v roce 2026 je nadále příznivé

Zdroj: *MF, Makroekonomická predikce – srpen 2026*

Zlepšený výkon ekonomiky se přetaví do vyššího inkasa sdílených daní obcí

OBCE (mld. Kč) vč. Prahy	skutečnost (GFŘ)			predikce 2026			predikce 2027		
	2025	2025-24	2025/24	2026	2026-25	2026/25	2027	2027-26	2027/26
DPH	**149,8**	**3,8**	**2,6%**	**172,6**	**22,8**	**15,3%**	**182,2**	**9,6**	**5,6%**
DPPO (sdílená část)	**80,2**	**7,4**	**10,2%**	**92,2**	**12,0**	**15,0%**	**92,0**	**-0,2**	**-0,2%**
DPFO celkem	**72,8**	**4,2**	**6,1%**	**87,5**	**14,7**	**20,2%**	**93,6**	**6,1**	**7,0%**
DPFO - zvl.sazba	*10,6*	*-1,1*	*-9,8%*	*12,6*	*2,0*	*18,9%*	*8,9*	*-3,7*	*-29,4%*
DPFO - placená poplatníky (z přiznání)	*5,2*	*1,4*	*38,4%*	*6,6*	*1,4*	*26,3%*	*7,1*	*0,5*	*7,6%*
DPFO - závislá činnost	*53,6*	*3,5*	*7,0%*	*64,6*	*11,0*	*20,5%*	*73,4*	*8,8*	*13,6%*
DPFO - 1,5% motivace	*3,3*	*0,3*	*11,1%*	*3,7*	*0,4*	*11,0%*	*4,2*	*0,5*	*13,5%*
DHH (sdílená část)	**4,1**	**0,9**	**29,7%**	**4,2**	**0,1**	**1,6%**	**3,6**	**-0,6**	**-13,3%**
CELKEM	**306,8**	**15,3**	**5,6%**	**356,5**	**49,6**	**16,2%**	**371,4**	**15,5**	**4,2%**

Zdroj: *daňová predikce MF, srpen 2026*

PODÍLY JEDNOTLIVÝCH OBCÍ A KRAJŮ NA RUD 2026 NA WEBU MF MF.GOV.CZ:

Rozpočtová politika → Územní rozpočty → Hospodaření územních rozpočtů → Obecné informace

Srpnová predikce daňových příjmů je výrazně optimističtější

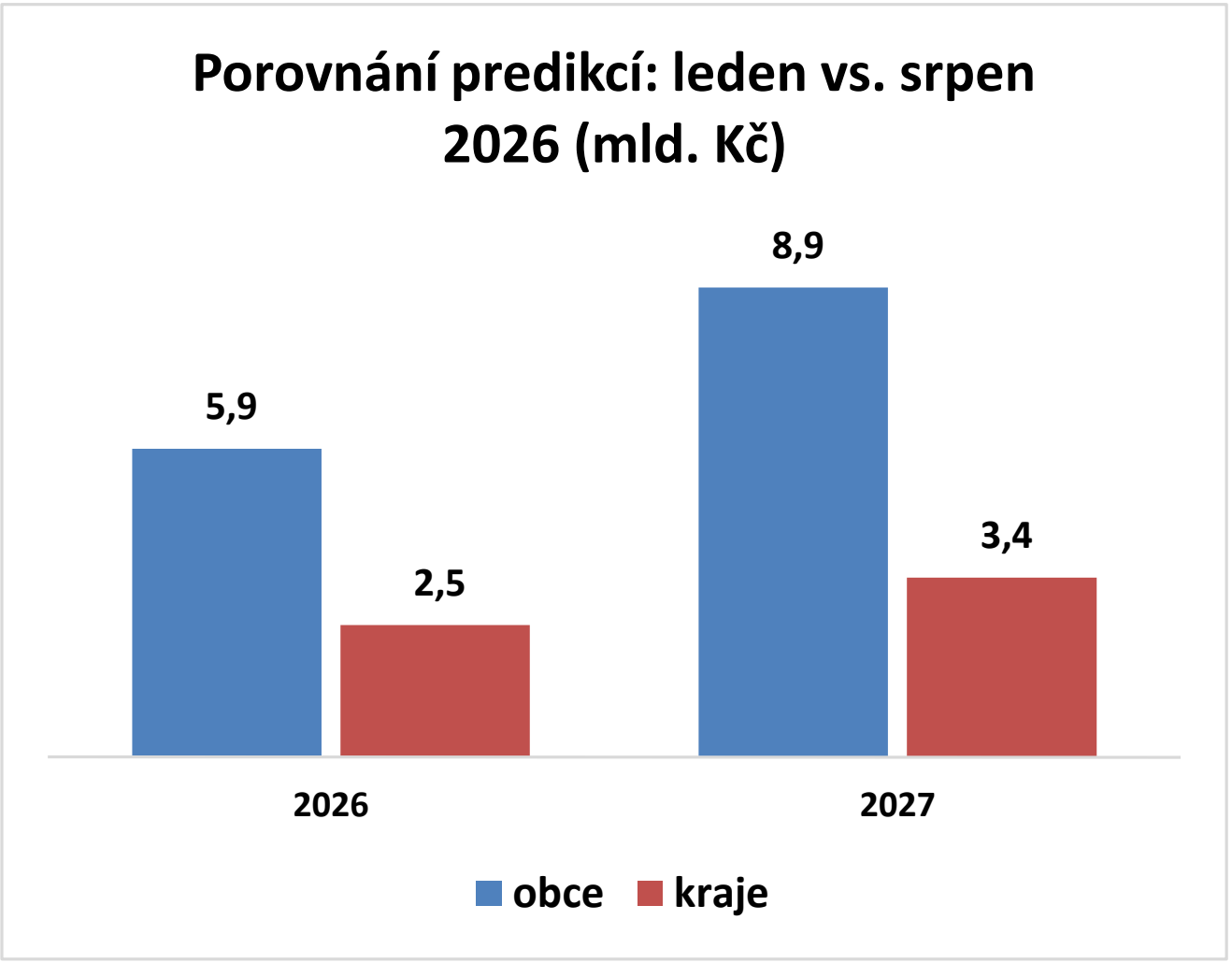

- **DPH**
  - 2026: lepší výkon ekonomiky
  - 2027: EET
- **DPPO**
  - lepší výkon ekonomiky
- **DPFO**
  - posun prahu progrese ze 4 na 3 násobek průměrné mzdy

Zdroj: *MF, daňová predikce – leden a srpen 2026*

Od roku 2026 se v RUD zásadně mění „výnos na žáka“

- podle aktuální predikce připadne na žáka MŠ / ZŠ **o 562 Kč víc**, než byl původní předpoklad

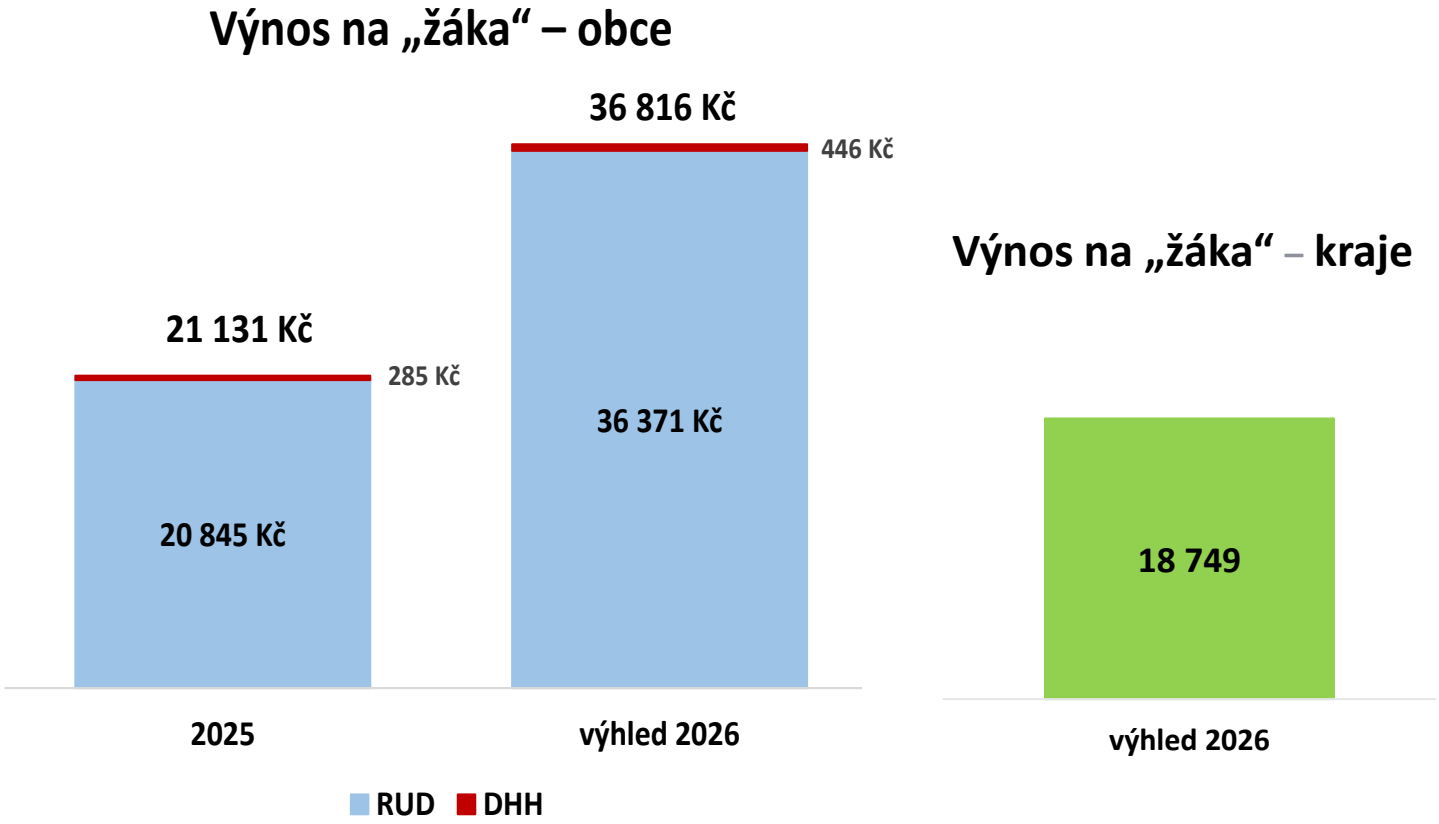

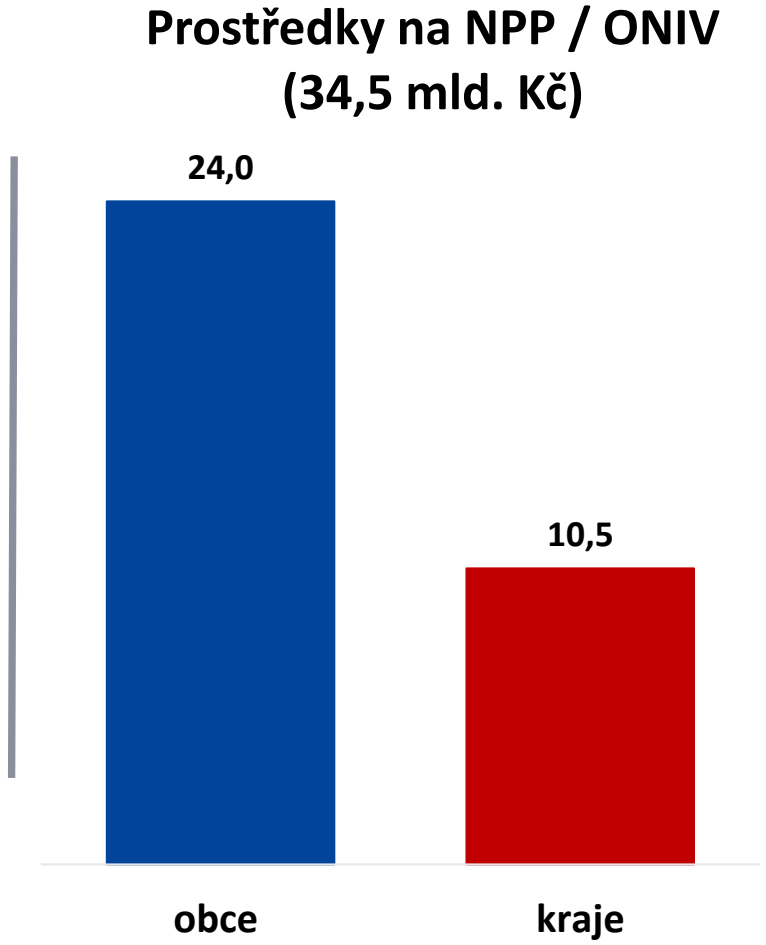

Zdroj: *MF, vyhláška č. 145/2026 Sb.; daňová predikce – srpen 2026*

Počet dětí nastupujících do MŠ, ZŠ a SŠ během příštích 13 let klesne o 141 tisíc

- **2030 vs 2026 I** MŠ: - 25 %; ZŠ: - 21 %; SŠ: + 2 %
- průměrný výnos RUD na žáka poroste

meziroční změny počtu žáků veřejných škol

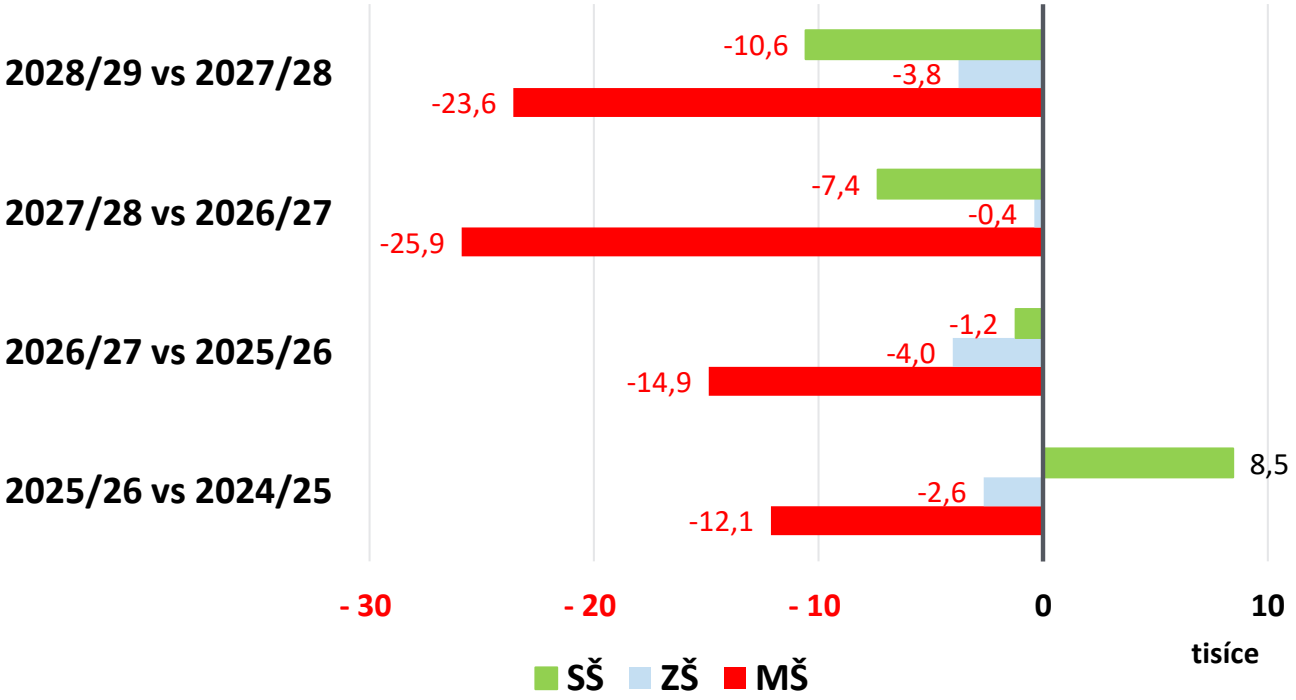

celkový počet dětí nastupujících do MŠ, ZŠ a SŠ

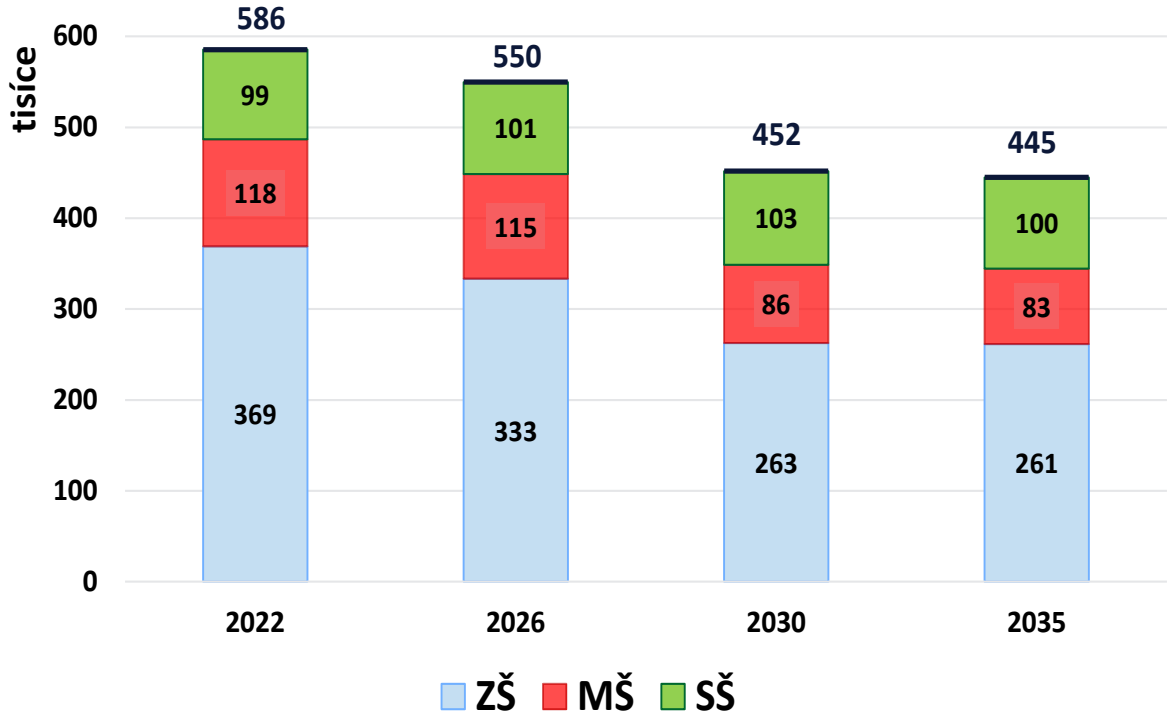

Zdroj: *MŠMT; https://edu.gov.cz/data/projekce-poctu-obyvatel-deti-v-materskych-skolach-a-zaku-pri-nastupu-na-zakladni-a-stredni-skolu-do-roku-2035/*

Příspěvek na státní správu: valorizace 5 % pro rok 2027

Ministerstvo financí

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ
odbor Financování územních rozpočtů, Ministerstvo financí

monitor.statnipokladna.gov.cz
https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/metodicka-podpora